

Eiermelding 2021

Lillehammer kommune

Bakgrunn

Av Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 26-1, fremgår det at kommunen minst én gang i hver valgperiode skal utarbeide en eierskapsmelding som vedtas av kommunestyret. Eierskapsmeldingen skal inneholde *kommunens prinsipper for eierstyring, oversikt over foretakene kommunen har eierinteresser i samt formålet med kommunens eierinteresser i foretakene.*

I sitt møte 26. november 2020, vedtok kommunestyret Eierskapsmelding 2020-2024, Eiermelding 2020 samt at det skal utarbeides Eiermeldinger årlig resten av inneværende valgperiode.

Eiermelding 2021 er utarbeidet basert på regnskapstall og opplysninger om selskapets drift for 2020. Rapportering av styresammensetting baserer seg på opplysninger for 2021. Aksjeselskap har som hovedregel frist til 30. juni påfølgende år med å avlegge regnskap og avholde generalforsamling.

Motiver for eierskap

Som det fremgår av *Eierskapsmelding 2020-2024*, kan Lillehammer kommune ha eierskap i foretak begrunnet med ulike motiver. Kommunalt eierskap i ulike foretak er primært begrunnet av andre strategiske eller samfunnsmessige motiver enn økonomisk avkastning.

I eierskapsmelding 2020-2024 er det redegjort for fire motiv for selskapsdannelse:

- Samarbeid for å effektivisere tjenesteproduksjonen
- Samfunnsøkonomiske motiv
- Finansielle motiv
- Næringspolitiske motiv

De fire motivene er nærmere beskrevet i eierskapsmeldingens kapittel 3. For selskap der kommunens eierskap helt eller delvis er finansielt motivert eller begrunnet med at selskapet har en meravkastning som følge av verdier som tilhører fellesskapet (grunnrente), er det et absolutt krav at selskapene leverer resultat og betaler utbytte etter det som er vanlig i bransjen de opererer i. Overskuddskravet til øvrige selskap kan variere, men selskapene skal som minimum drives i balanse. Lillehammer kommune kan frafalle krav om utbytte til fordel for oppbygging av egenkapital for en periode på inntil fire år ad gangen.

For alle selskap der kommunen har en eierandel gjelder at alle transaksjoner som involverer kommunen (tilskudd, kjøp og salg av tjenester) skal være transparente og dokumenterbare. Kjøp og salg av tjenester skal skje til markedsmessige vilkår. Selskap som mottar tilskudd fra kommunen, men som også har virksomhet som konkurrerer med private skal ha et regnskapsmessig skille i tråd med regelverket for offentlig støtte.

Forventninger til styrene

I *Eierskapsmelding 2020-2024*, er det listet opp tretten konkrete krav til styrene i selskap der Lillehammer kommune eier mer enn 50 %. Forventningene skal bidra til at Lillehammer kommune kan ha tilstrekkelig innsikt i driften av foretaket til å kunne ivare ta sine eierinteresser basert på motivet for de ulike eierskapene.

Selskap der Lillehammer kommune mer enn 50 %

I *Eierskapsmelding 2020-2024* er det lagt opp til at for selskap der kommunen eier mer enn 50 % eller selskap som det er særskilt politisk interesse for, skal redegjørelsen i eiermeldingen følge en vedtatt mal. I Eiermelding 2021 omfatter dette fem foretak. Full oversikt er listet i tabell bakerst i eiermeldingen. (Regnskapsoppstillingen for selskapene er i hele tusen kroner).

Lillehammer Kommunale Eiendomsselskap AS

Bransje: 68.209 Utleie av egen eller leid fast eiendom

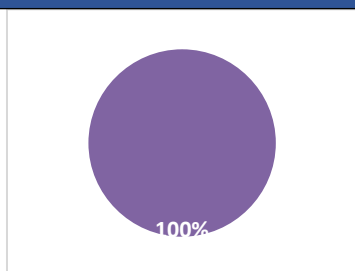
Vedtektsfestet formål: Selskapets virksomhet er kjøp og salg av bebygd og ubebygd eiendom, oppføring av bygg, eiendomsutvikling og inn- og utleie av lokaler. Selskapet kan eie eiendom sammen med private eller andre offentlige aktører. Selskapet skal legge vekt på sitt særlige samfunnsmessige ansvar og skal i den sammenheng ivareta offentlige og stedsutviklingsmessige hensyn.

Organisasjonsform:
Aksjeselskap

Organisasjonsnummer:
980 706 494

Stiftelsesår:
1999

EIERE OG STYRE

Lillehammer kommune 100 %

- Vegar Strand (styreleder)
- Thor Kristian Høilund (styremedlem)
- Hilde C. Grøneng (styremedlem)
- Ingebjørg Boye (styremedlem)
- Merethe Kjellberg (styremedlem)

REGNSKAP

	2020	2019	2018
Driftsinntekter	56.576	21.850	21.090
Årsresultat	37.982	9.784	5.529
Eiendeler	144.603	191.214	192.083

NØKKELTALL

Lønnsomhet:
28,2 %

Soliditet:
40 %

Likviditet:
9,49

KOMMENTARER

Kommunens eierstrategi (formålet med eierskapet):

Selskapet skal eie og drifte kommunale bygg og boliger. I tillegg skal selskapet kjøpe og opparbeide tomteområder der dette har samfunnsmessig betydning, enten tomteområdene er tenkt for formålsbygg, næringseiendommer, boliger eller fritidsboliger. Selskapet skal ha en aktiv rolle når det gjelder å skaffe og tilrettelegge næringsarealer. Selskapet har ikke eget økonomisk formål og lønnsomheten er god. Eierskapet har så langt vist seg tjenlig i forhold til forhold til kommunens eierstrategi. Selskapet anses å være veldrevet og kommunen bør videreføre sitt engasjement i selskapet som i dag.

Særskilte utfordringer/fokusområder (trusler/muligheter)?

Framtidige endringer i regelverket for offentlige anskaffelser kan føre til at tjenester som selskapet i dag kjøper fra Lillehammer kommune må ut på anbud. Dette kan eventuelt gjøre det mindre hensiktsmessig å organisere virksomheten som et AS. Det foreligger foreløpig ingen konkret forslag om slike endringer.

Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding?

Ja, det er mulig. Selskapet opererer i noen grad i markeder der det også er private aktører. Det er derfor viktig at det stilles krav om at virksomheten skal drives på forretningsmessige vilkår og at bruk av kommunale ressurser prises riktig.

Lillehammer Olympiapark AS

Bransje: 93.110 Drift av idrettsanlegg

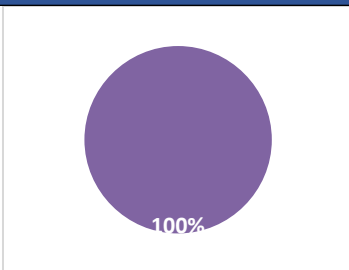
Vedtektsfestet formål: Selskapets formål er på samfunns- og forretningsmessig basis å eie, drive, vedlikeholde og utvikle anlegg som er bygget for OL 94 og annen virksomhet som har sammenheng med dette. Selskapet er uten eget økonomisk formål.

Organisasjonsform:
Aksjeselskap

Organisasjonsnummer:
959 295 417

Stiftelsesår:
1990

EIERE OG STYRE

Lillehammer kommune 100 %

- Niels A. Røine (styreleder)
- Bjørgulv Noraberg (styremedlem)
- Sverre K. Seeberg (styremedlem)
- Torunn Eivor Linneberg (styremedlem)
- Marit Roland (styremedlem)
- Lene L. Johansen (styremedlem)
- Tage Skamsar (styremedlem)

REGNSKAP

	2020	2019	2018
Driftsinntekter	52.438	76.969	59.040
Årsresultat	614	-203	1.020
Eiendeler	37.829	42.597	41.981

NØKKELTALL

Lønnsomhet:
3,0 %

Soliditet:
7,6 %

Likviditet:
1,19

KOMMENTARER

Kommunens eierstrategi (formålet med eierskapet):

Sikre drift, vedlikehold og utvikling av OL-anleggene i Lillehammer til nytte og glede for idretten og Lillehammers befolkning. Anleggene er ikke kommersielt økonomisk lønnsomme. Den samfunnsøkonomiske nytten anses imidlertid å være stor, og eierskapet er begrunnet med dette. Eierskapet har så langt vist seg tjenlig relatert til kommunens eierstrategi. Selskapet anses å være veldrevet og kommunen bør videreføre sitt engasjement i selskapet som i dag. Det er knyttet forpliktelser/ forventninger om offentlig eierskap til anleggene i forbindelse med overdragelsen fra staten. Drift av anlegg og infrastruktur åpen for allmenheten er en vesentlig motivasjon for kommunens engasjement i selskapet.

Særskilte utfordringer/fokusområder (trusler/muligheter)?

Lillehammer Olympiapark har et vesentlig årlig bidragsbehov. Fram til 2014 ble dette finansiert fra etterbruksfondet. I perioden 2014-2016 har selskapet mottatt midler til drift fra staten, Oppland fylkeskommune og Lillehammer kommune og tilskudd for å oppgradere anlegg. Kulturdepartementet har bevilget 2 mill. kroner i årlig driftstilskudd til bob- og akebanen fra 2018. Det arbeides med å øke inntjeningen og å få til en forlengelse av de siste årenes tilskuddsmodell, men kommunen må være forberedt på å gi betydelige bidrag selv. Selskapet er hardt rammet av koronakrisen med svært mange avlyste arrangement og en vesentlig reduksjon i inntektsgrunnlaget.

Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding?

Ja, det er mulig. Selskapet har noe aktivitet i markeder der det også er private aktører (primært event-markedet). Det er derfor viktig at det stilles krav om at virksomheten skal drives på forretningsmessige vilkår og at det praktiseres et regnskapsmessig skille som sikrer at offentlige tilskudd ikke subsidierer den konkurranseutsatte delen av virksomheten.

Lillehammer Gausdal Energiverk Holding AS

Bransje: 35.112 Produksjon av elektrisitet

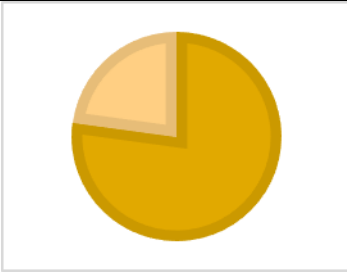
Vedtektsfestet formål: Eie og investere i kraftvirksomhet og annen virksomhet som står i forbindelse med dette, herunder deltagelse i andre selskaper med lignende virksomhet, samt investeringer i fast eiendom, verdipapirer og andre formuesobjekter.

Organisasjonsform:
Aksjeselskap

Organisasjonsnummer:
986 652 671

Stiftelsesår:
2004

EIERE OG STYRE

Lillehammer kommune 77,16 %
Gausdal kommune 22,84 %

- Thor Kristian Høilund (styreleder)
- Eirik Haagensen (styremedlem)
- Marit Bråten Homb (styremedlem)

REGNSKAP

	2020	2019	2018
Driftsinntekter	106.839	0	40.231
Årsresultat	102.977	8.324	26.112
Eiendeler	828.654	999.133	1.036.555

NØKKELTALL

Lønnsomhet:
14,6 %

Soliditet:
80,7 %

Likviditet:
0,67

KOMMENTARER

Kommunens eierstrategi:

Det opprinnelige eierskapet til Lillehammer og Gausdal Energiverk var begrunnet i et ønske om å sikre innbyggerne tilgang til elektrisk strøm. Gjennom deregulering, oppkjøp og fusjoner har eierskapet blitt mindre lokalt og knyttet til forsynings situasjonen. Eierskapet er i dag til dels finansielt motivert, men kan også begrunnes ut fra at el-forsyning er en kritisk samfunnsfunksjon og grunnrenten fra vannkraft. Selskapet skal eie og forvalte Gausdal og Lillehammer kommuners eierandeler i Eidsiva Energi AS (som i løpet av 2019 som følge av en fusjon ble eierandeler i Innlandet Energi Holding AS), samt de verdier som følger av eierskapet, blant annet lån hos eierkommunene og en plasseringsportefølje som forvaltes etter de samme prinsippene som eiernes finansstrategi. Selskapet betaler utbytte til eierne, til sammen i størrelsesorden 50 mill. kroner pr. år. Den dårlige lønnsomheten og likviditeten i 2019 skyldes regnskapstekniske forhold som følge av fusjonen mellom Eidsiva Energi og Hafslund ECO. Dette innebærer at inntekter fra 2019 først ble inntektsført i 2020 (sammen med løpende inntekter fra 2020), slik at de to årene må ses under ett. Utbyttet til eierkommunene vil ikke bli berørt av dette. Selskapet er under avvikling.

Særskilte utfordringer/fokusområder (trusler/muligheter):

Konsolideringer i energisektoren gir et uoversiktlig fremtidsbilde. I 2019 ble det vedtatt å fusjonere Eidsiva Energi AS og Hafslund Eco AS. Avviklingsprosessen sluttføres i 2021.

Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding?

Nei.

GLØR IKS

Bransje: 38.210 Behandling og disponering av ikke-farlig avfall

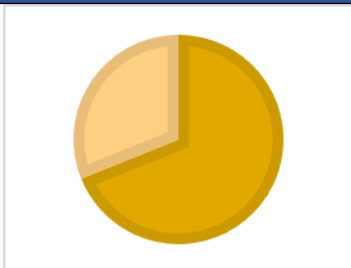
Vedtektsfestet formål: Innhenting og behandling av husholdnings- og næringsavfall i kommunene i Lillehammer-regionen.

Organisasjonsform:
Interkommunalt selskap

Organisasjonsnummer:
971 041 692

Stiftelsesår:
1983(1999 etter ny lov om IKS)

EIERE OG STYRE

Lillehammer kommune 68,9 %
Gausdal kommune 17,5 %
Øyer kommune 13,6 %

- Jan Tore Meren (styreleder)
- Helene Dybdal (styremedlem)
- Irene Thorsplass (styremedlem)
- Niklas Aas Skovdal (styremedlem)
- Erik Lagethon (styremedlem)
- Hege Merete Riise (styremedlem)
- Anita Holmestad (styremedlem)
- Hege Elisabeth Bræin Furuli (styremedlem)
- Bjørn Erik Lien (styremedlem)

REGNSKAP

	2020	2019	2018
Driftsinntekter	114.357	112.616	104.132
Årsresultat	107	4.074	-176
Eiendeler	163.665	130.126	126.119

NØKKELTALL

Lønnsomhet:
1,3 %

Soliditet:
57,3 %

Likviditet:
2,53

KOMMENTARER

Kommunens eierstrategi (formålet med eierskapet):

Kommunene har plikt til å organisere renovasjon i kommunen. Selskapet ble opprettet for å ivareta dette ansvaret for flere samarbeidende kommuner, og er pålagt å drive til selvkost. Selskapet har et datterselskap som er engasjert innenfor næringsavfall. Selskapet har ikke økonomisk formål. Lønnsomheten må ses i lys av dette. Selskapet er veldrevet og har god soliditet og likviditet.

Særskilte utfordringer/fokusområder (trusler/muligheter)?

Eventuell omlegging av IKS som eierform kan medføre at selskapet må tilføres egenkapital. Det er viktig at selskapet styres på en måte som er forenlig med krav til selskap som utfører oppgaver i egenregi. Generalforsamlingen kan om nødvendig instruerer styret om å iverksette tiltak for å sikre dette. Styret har utarbeidet strategi for selskapet 2019-2022, som i tråd med aksjonæravtalen er godkjent av eiermøtet i august 2020. Det er et uttrykt mål å få flere kommuner inn som eiere. Lillehammer kommune har i den forbindelse redusert den nedre grense for eierskap fra 50,1 % til 34,77 % (november 2017).

Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding?

Selskapet er også engasjert innenfor næringsavfall, som er et konkurranseutsatt marked. Selskapet må holde denne delen regnskapsmessig adskilt fra virksomheten knyttet til husholdningsavfall.

Ikomm AS

Bransje: 63.110 Databehandling, datalagring og tilknyttede tjenester

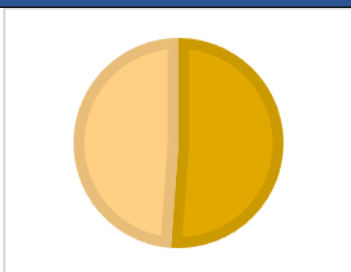
Vedtektsfestet formål: Å tilby å levere varer og tjenester knyttet til informasjons- og kommunikasjons-teknologi til offentlige og private aktører, herunder gjennom investering og deltakelse i andre virksomheter.

Organisasjonsform:
Aksjeselskap

Organisasjonsnummer:
991 335 846

Stiftelsesår:
2007 (IKS 2003-2007)

EIERE OG STYRE

Lillehammer kommune 51,13 %
Gausdal kommune 12,73%
Øyer kommune 19,14 %
Indre Østfold kommune 26,0 %

- Annar Skrefsrud (styreleder)
- Vegar Strand (styremedlem)
- Henning Owren (styremedlem)
- Kristin Ianssen (styremedlem)
- Åsmund Kobbevik (styremedlem)
- Hege Tokerud (styremedlem)
- Helena Jakobsen (styremedlem)

REGNSKAP

	2020	2019	2018
Driftsinntekter	203.551	204.912	179.206
Årsresultat	4.958	6.702	3.808
Eiendeler	79.174	69.556	58.381

NØKKELTALL

Lønnsomhet:
8 %

Soliditet:
41,6 %

Likviditet:
1,47

KOMMENTARER

Kommunens eierstrategi:

Selskapet ble opprettet som et IKS for å ivareta utviklings- og driftsoppgaver innen IKT for de tre opprinnelige eierkommunene. Omdannelsen til AS ble begrunnet med fleksibilitet og mulighet for samarbeid med andre aktører, også på eiersiden. Gjennom Ikomm ønsker eierne å ivareta utviklings- og driftsoppgaver innen IKT på en effektiv og sikker måte. Eierskapet er også næringspolitisk begrunnet, d.v.s. at det er et mål i seg selv å ha et betydelig antall IKT-arbeidsplasser i regionene. Selskapet er godt drevet. I den nye aksjonæravtalen (fra 2017) er det vedtatt at det ikke skal tas ut utbytte fra selskapet før tidligst fra regnskapsåret 2020. På eiermøte i august 2020 ble det vedtatt en utbytteplan der hovedregelen er at eierne i årene framover får utbetalt 50 % av årsresultatet som utbytte.

Særskilte utfordringer/fokusområder (trusler/muligheter):

Det er viktig at selskapet styres på en måte som er forenlig med krav til selskap som utfører oppgaver i egenregi. Generalforsamlingen kan om nødvendig instruerer styret om å iverksette tiltak for å sikre dette. Styret har utarbeidet strategi for selskapet 2019-2022, som i tråd med aksjonæravtalen er godkjent av eiermøtet i august 2020. Det er et uttrykt mål å få flere kommuner inn som eiere. Lillehammer kommune har i den forbindelse redusert den nedre grense for eierskap fra 50,1 % til 34,77 % (november 2017).

Kan kommunens eierskap bidra til uheldig konkurransevridding?

Ja, det er mulig. Selskapet konkurrerer i et marked med private aktører. Det er derfor viktig at det stilles krav om at virksomheten skal drives på forretningsmessige vilkår, og at det er etablert et avtaleverk som sikrer riktig prising. Det er foretatt flere gjennomganger og analyser (benchmarking) og en selskapskontroll som bekrefter at dette er på plass.

Lillehammer kommunes eierskap i selskaper

Selskap	Org	LK %	Likviditet	Lønnsomhet	Soliditet	Kommentar
Lillehammer kommunale eiendomsselskap (LIKE) AS	980 706 494	100,00	9,49	28,2	40	Ikke økonomisk formål. God økonomisk status.
Lillehammer Olympiapark AS	959 295 417	100,00	1,19	3	7,6	Ikke økonomisk formål. Behov for egenkapitaløkning.
Lillehammer og Gausdal Energiverk Holding AS	986 652 671	77,16	0,67	14,6	80,7	Spesielle forhold - under avvikling.
Renovasjonsselskapet GLØR IKS	971 041 692	68,90	2,53	1,3	57,3	Ikke økonomisk formål. God økonomisk status.
Ikomm AS	991 335 846	51,13	1,47	8	41,6	Ikke økonomisk formål. God økonomisk status.
Kommune-Csirt IKS	824 000 182	50,00	2,97	0	72,1	Ikke økonomisk formål. Forretningsdelen er organisert i eget AS.
Gudbrandsdal Kriesesenter IKS	998 836 050	37,30				Ikke økonomisk formål.
Jorekstad Fritidsbad AS	911 691 817	37,20	2,15	1,8	13,3	Ikke økonomisk formål. Tilfredsstillende økonomisk status.
Lillehammer Parkering AS	922 175 993	35,00	1,02	-31,5	24,8	Ikke økonomisk formål. Utredningsselskap for ny parkeringsløsning
Fabrikken AS	988 007 862	24,64	0,73	5	-16,5	Ikke økonomisk formål. Behov for egenkapitaløkning.
Østnorsk Filmsenter AS	986 480 420	20,00	1,35	6	25,7	Ikke økonomisk formål. Tilfredsstillende økonomisk status.
Innlandet Revisjon IKS	987 769 386	13,13	2,65	4,5	66,2	Ikke økonomisk formål. Tilfredsstillende økonomisk status.
Øya Parkering AS	962 122 353	11,23	15,33	8,8	59,6	Ikke økonomisk formål. God økonomisk status.
Sentrum Parkering Lillehammer AS	965 194 150	10,66	1,07	1,4	7,4	Ikke økonomisk formål. Eierandel redusert.
Hafjell Kvitfjell Alpin AS	875 907 832	10,31	3,87	0,5	74,1	Ikke økonomisk formål. Egen sak vedr evt avhending.
Visit Lillehammer AS	979 776 101	9,46	1,63	2,8	42	Ikke økonomisk formål. Tilfredsstillende økonomisk status.
Nok Gjøvik IKS (tidl. Støttesenter mot Incest og Seksuelle Overgrep Oppland)	990 808 767	6,66				
LIPRO Kompetanse AS	919 085 576	4,70	2,78	9,7	67,3	Ikke økonomisk formål. God økonomisk status.
Kinoalliansen AS	917 630 518	4,00	25,21	7,3	96	Ikke økonomisk formål. God økonomisk status.
Skåppå AS	915 030 025	3,98	2,32	23,3	57,3	Ikke økonomisk formål. God økonomisk status.
Filminvest AS	917 091 579	3,00	1,04	-1,1	3,4	Ikke økonomisk formål. Behov for bedring av driftsresultat
AS Oplandske Dampskibsselskap	915 025 064	1,88	0,31	-3,4	52,9	Ikke økonomisk formål. Behov for bedring av driftsresultat og likviditet.
Lillehammer Sentrum Drift AS	942 576 005	1,10	1,21	7,4	25,2	Ikke økonomisk formål. Tilfredsstillende økonomisk status.